

Verkiezingsprogramma Partij van de Arbeid en GroenLinks 2014 - 2018

SAMEN MAKEN WE VOORST

Vastgesteld op 30 november 2013

0. INLEIDING

We hebben in de periode 2010-2014 samengewerkt in een coalitie met Gemeente Belangen en Liberaal2000. Met onze deelname aan het college hebben we onze verantwoordelijkheid genomen.

Belangrijk is dat de gemeente haar sociale gezicht heeft behouden in de afgelopen lastige tijden. Belangrijk is ook dat de coalitie de noodzakelijke gemeentelijke bezuinigingsoperatie van drie miljoen euro zonder al te veel maatschappelijke onrust heeft doorgevoerd. De bezuinigingen zijn veelal in overleg met de betreffende organisaties bereikt.

Nu presenteren wij het nieuwe verkiezingsprogramma, met als titel: **'Samen maken we Voorst'**.

Onze uitgangspunten zijn hetzelfde gebleven: rechtvaardigheid, solidariteit, emancipatie, vrijheid met verantwoordelijkheid, democratie en duurzaamheid in al haar aspecten. Maar we kunnen het niet alleen. We doen het samen. Samen met burgers, dus samen met u. Maar ook samen met andere partijen en organisaties.

Ook voor de komende raadsperiode zijn wij bereid verantwoordelijkheid te dragen en deel te nemen aan het college.

Samen maken we Voorst... sterk en sociaal, groen en duurzaam, veilig en leefbaar.

De komende jaren krijgt de gemeente er een aantal nieuwe taken bij op het gebied van werk, zorg en jeugd. Belangrijke onderwerpen. Daarmee samenhangend: hoe ziet de toekomst van de gemeente Voorst er uit? Deze vier thema's vormen het belangrijkste deel van ons programma.

In de afgelopen maanden hebben we ons oor te luisteren gelegd bij allerlei maatschappelijke groeperingen in de gemeente en belangenorganisaties in de kernen. Want zo kom je er achter wat er allemaal leeft aan problemen, oplossingen en ideeën. De uitkomsten van deze gesprekken zijn verwerkt in het voorliggend verkiezingsprogramma. De indeling van het programma is : eerst een schets van het thema, onze ambitie/visie en daarna onze inzet met concrete actiepunten en oplossingsrichtingen.

Onze inzet geldt voor de gehele gemeente, voor alle kernen. Aan het slot is een paragraaf opgenomen met onze inzet voor de kernen.

De resultaten van 2010-2014

Duurzaam en sociaal, dat was het motto van ons vorige verkiezingsprogramma. Wat is daar eigenlijk van terechtgekomen? Heel veel. We noemen enkele resultaten.

Op sociaal gebied heeft de fractie zich ingezet voor een goed minima- en armoedebeleid, met name om 'stille armoede' op het spoor te komen. Bovendien hebben we, ondanks de bezuinigingen, de kwaliteit van de zorg op peil weten te houden.

Duurzaamheid: Onze fractie heeft het initiatief genomen voor een onderzoek naar de mogelijkheden van energieopwekking op gemeentelijke gebouwen. De oprichting van een lokale energiecoöperatie (EnergieRijk Voorst) werd van harte ondersteund. **Afvalverwerking:** verbetering afvalscheiding, milieustraatjes (een initiatief van onze fractie).

Onderstaande zaken zijn onder meer in deze raadsperiode ter hand genomen. Daarbij hebben de fractie van Partij van de Arbeid en GroenLinks en onze wethouder een grote rol gespeeld:

- **Bestemmingsplan buitengebied.** Een immense klus, die veel overleg met alle betrokkenen vereiste. De inzet was om de fysieke en sociale kwaliteit van het landelijk gebied op peil te houden. Dat is gelukt. Geen grote vergistinginstallaties, wel microvergisting op bedrijfsniveau. Geen megastallen, wel ruimte voor gebiedseigen groei.
- **Vaststelling van het Landschapsontwikkelingsplan.**
- **Er zijn plannen ontwikkeld voor woningbouw in verschillende kernen en deels ook al gerealiseerd, zoals in Voorst, Wilp, Teuge en de Vecht.** Ook in Klarenbeek gaat weer gebouwd worden en worden plannen ontwikkeld voor een multifunctioneel centrum.
- **We hebben ons ingezet voor behoud van het voortgezet onderwijs in Twello: nieuwbouw AOC en nieuwbouw voor het Veluws College.** In Terwolde wordt een nieuwe school gebouwd. De plannen voor een Brede School in Twello hebben helaas vertraging opgelopen, maar wij blijven deze steunen.
- **Door de invoering van een 60 km regime op de Deventerstraat bij de school in Bussloo, werd de verkeersveiligheid zeker verbeterd.** Op alle gemeentelijke wegen in het buitengebied geldt nu een maximum snelheid van 60 km. Het onderhoudsbudget voor wegen werd op peil gehouden.

1. WONEN

De gemeente Voorst heeft zelf veel voorzieningen en ook voorzieningen op korte afstand in de steden. Twello heeft een groot winkelaanbod. Er is bedrijvigheid en voortgezet onderwijs. Er zijn sportvelden en er is veel natuur. In alle dorpen draait het verenigingsleven op volle toeren. Geen wonder dat veel mensen met veel plezier in deze gemeente wonen. Het is hier goed toeven. Tegelijkertijd zien we dat de woningmarkt het erg lastig heeft. Jongeren en ouderen vinden moeilijk de goede woning. Er is geen doorstroming. Jongeren hebben moeite met de financiering. Ouderen hebben moeite met de verkoop van hun huis of zoeken een kleinere woning die er niet is. De vergrijzing in Voorst is bovengemiddeld. Mensen zullen langer thuis blijven wonen en thuis zorg krijgen. Duurzame bouw komt maar mondjesmaat van de grond. En dat geldt ook voor duurzame vernieuwbouw. De woonlasten stijgen sterk, vooral ook door de stijging van de energieprijzen.

Ambitie

Partij van de Arbeid en GroenLinks willen werk maken van het wonen in de gemeente Voorst. Dat kunnen we niet alleen, dat doen we samen met de inwoners. En de gemeente moet het mogelijk maken. Door mee te denken, op te pakken en samen letterlijk aan de slag te gaan, in alle kernen. Natuurlijk komen veel van de problemen op de woningmarkt niet alleen in de gemeente Voorst voor. Veel wordt landelijk of zelfs Europees bepaald. Maar dat betekent niet dat er niets kan gebeuren. Want dat kan natuurlijk wel. Ook het energiezuinig maken van bestaande woningen is een belangrijke opgave in de komende jaren. Kortom, er is nog veel te doen.

Onze inzet voor de komende jaren

- Omdat sommige woningbouwplannen niet meer passen in deze tijd gaan we samen met de inwoners nadenken over nieuwe en betaalbare oplossingen, zodat we aan de huidige vraag kunnen voldoen.
- Wij steunen IJsseldal Wonen die zich liever niet wil beperken tot haar opdracht tot goede sociale woningbouw voor de mensen die dat nodig hebben, maar die ook een bijdrage wil leveren aan een goede woon- en leefomgeving.
- Wij willen dat nieuwe woningen energieneutraal zijn en wij steunen initiatieven voor het energieneutraler maken van woningen in de bestaande voorraad.
- Wij gaan met de woningbouwstichting in overleg over het energiezuinig maken van bestaande huurwoningen. Wij vinden dat een onderdeel van de sociale opgave van corporaties.
- We pleiten voor de bouw van meer huurwoningen, vooral in de kernen, zowel in het sociale als in het middensegment.
- De kleinere kernen gaan niet op slot. We blijven samen met dorpsbewoners kijken naar de mogelijkheden voor nieuwe woningen.
- We willen collectief opdrachtgeverschap extra stimuleren. Zowel voor starters als voor senioren. Samen plannen maken, samen uitvoeren.

- Wij willen dat koopstarters (jong en oud) op de woningmarkt in de toekomst gebruik kunnen maken van startersleningen. Iedereen profiteert omdat er doorstroming op gang komt.
- Om wonen voor koopstarters mogelijk te maken willen we ook grond in erfpacht uitgeven.
- Wij pleiten voor de bouw van levensloopbestendige woningen, ook in de kernen, zodat ouderen zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen in passende woonruimte, waar zorg op maat geboden kan worden.
- Wij willen een woningaanbod dat toegankelijk is voor mensen met een jaarinkomen tussen de 33 en 43 duizend euro. Een inkomen dat hen vaak tussen wal en schip doet vallen.

2. PARTICIPATIE EN WERKGELEGENHEID

De werkloosheid neemt helaas nog steeds toe.

Per 1-1-2015 wordt de Participatiewet ingevoerd. De gemeente krijgt daarmee veel meer middelen om iets aan de problematiek van de werkloosheid te doen. De gemeente moet daarvoor regionaal gaan samenwerken. Het kabinet wil dat alle mensen als volwaardige burgers mee kunnen doen aan onze samenleving. Bij voorkeur via een reguliere baan, maar als dat (nog) een brug te ver is, door op een andere manier te participeren in de samenleving. De gemeente wordt daarvoor verantwoordelijk.

Burgers die afhankelijk zijn van een beschermde werkomgeving kunnen vanaf 1-1-2015 niet langer terecht bij de Sociale werkvoorziening. Zij worden door de gemeente begeleid naar passend werk. Sociale Werkvoorzieningen moeten trachten hun werknemers zoveel mogelijk uit te plaatsen naar het reguliere bedrijfsleven. Er komen landelijk 35 regionale werkbedrijven. Zij vormen de schakel tussen de werkgever en mensen met een arbeidsbeperking die aan het werk moeten worden geholpen. De gemeente is daarbij de 'trekker' en kan allerlei instrumenten inzetten, zoals loonkostensubsidie, scholing, stage e.d. Werkgevers en overheid stellen zich (oplopend tot 2026) garant voor 125.000 banen voor mensen met een arbeidsbeperking. Er komen 30.000 beschutte werkplekken beschikbaar. Mensen komen daarbij in dienst van de gemeente, die een passende werkplek aanbiedt, of bij de eigen organisatie of bij een andere werkgever.

Ambitie

Het creëren en in stand houden van arbeidsplaatsen heeft hoge prioriteit voor PvdA/GL. Wij willen een toekomstgericht beleid. Wij willen dat de gemeente werkt aan een goed vestigings- en ondernemersklimaat. Ondanks het lastig economisch getij moeten we het hoofd niet in de schoot werpen. Veel mensen staan aan de kant maar zij verdienen kansen. Wij vinden dat iedereen die kan werken, het recht heeft op en de plicht tot zinvolle arbeid, zodat hij/zij (gedeeltelijk) in het eigen inkomen kan voorzien. De gemeente heeft als taak er borg voor te staan dat er voldoende middelen zijn om kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt naar betaald

werk te begeleiden. Maar wij vinden vrijwilligerswerk ook een zinvolle vorm van arbeid.

Wij vinden dat mensen die werk, een inkomen of zorg nodig hebben niet van het ene loket naar het andere verwezen moeten worden.

Wij vinden ook dat bij aanbestedingen niet alleen naar de prijs gekeken moet worden, maar ook naar de duurzaamheid van het aanbod en het werk dat beschikbaar is voor bijvoorbeeld kwetsbare groepen (*social return on investment*).

Vernieuwen van bestaande bedrijventerreinen is nodig en heeft voorrang boven uitbreiding met nieuwe terreinen.

Ook de detailhandel heeft het moeilijk. Leegstand dreigt, ook door de toename van aankopen via internet, en daarom moeten we niet overal detailhandel toestaan, maar deze concentreren.

Onze inzet voor de komende jaren

- Wij willen een goede relatie met de werkgevers en wij willen werken samen met lokale bedrijven om vorm en inhoud te geven aan het werkgelegenheidsbeleid.
- Wij willen graag één loket voor werk, inkomen en zorg.
- Wij willen mensen die werkloos zijn optimaal voorbereiden op een baan door hen *tijdelijke* stages, opleidingen en vrijwilligerswerk aan te bieden. Daarbij sluiten we natuurlijk zoveel mogelijk aan bij de interesses en capaciteiten van deze mensen en willen wij hun keuzes bieden.
- Wij vragen van mensen die een uitkering ontvangen een tegenprestatie (wederkerigheid). Hiervoor maken zij zelf een plan. Indien dat niet lukt vinden we dat de gemeente daarbij kan helpen.
- We willen een voortvarende en actieve opstelling van de gemeente bij het opzetten en het 'trekken' van een werkbedrijf, samen met lokale werkgevers, al dan niet in regionaal verband. Daarbij wordt ruimhartig gebruik gemaakt van de ten dienste staande re-integratiemiddelen om tot een passende oplossing te komen voor de werkzoekende.
- We willen een actieve opstelling van de gemeente bij het bieden van een beschutte werkplek voor mensen met een arbeidsbeperking, voor wie een reguliere werkkring (nog) niet haalbaar is.
- Wie een fatsoenlijk aanbod weigert dient te worden gekort op zijn uitkering. Ook het niet nakomen van afspraken over stage, scholing en vrijwilligerswerk zien we als een weigering.
- In het aanbestedingsbeleid telt voor ons niet alleen de prijs, maar ook de social return on investment. Bijvoorbeeld door als voorwaarde op te nemen dat minimaal 5% van de aanneemsom gebruikt wordt voor de inzet van langdurig werklozen, jongeren of arbeidsgehandicapten. We willen dit toepassen bij alle projecten en bij de inkoop van diensten en producten door de gemeente. Maar we leggen geen verplichtingen op die niet uitvoerbaar zijn en de gemeente zal zelf ook geschikte kandidaten moeten leveren om de verplichting in te vullen.
- Ook de gemeente als werkgever heeft een

inspanningsverplichting werk aan te bieden aan kwetsbare groepen.

- Wij bevorderen de samenwerking en een eventuele fusie van Sociale Werkvoorzieningen in de Stedendriehoek.
- Wij zetten in op de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen. Vernieuwing van deze terreinen heeft prioriteit boven het creëren van nieuwe terreinen.
- Wij willen detailhandel concentreren in onze kernen en geen (grootschalige) detailhandel in het buitengebied.
- In het buitengebied zijn nieuwe kleinschalige ontwikkelingen mogelijk die gericht zijn op recreatie en toerisme en de creatieve maakindustrie.
- Binnen het verband van de Stedendriehoek steunen wij de initiatieven van de regionale Board voor economische ontwikkeling om nieuwe bedrijvigheid een kans te geven.

3. ZORG, WMO

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning geeft de gemeente een grote rol op het terrein van zorg. En die rol wordt groter omdat taken uit de AWBZ naar de gemeente worden overgeheveld. Er komen meer taken naar de gemeente, maar voor de uitvoering van die extra taken is minder geld beschikbaar dan oorspronkelijk.

Het aantal mensen dat een beroep doet op zorg zal de komende jaren toenemen.

Het Grotenhuis heeft de slag naar de toekomst gemaakt: zelfstandige woningen.

De gemeente biedt zorg om zelfstandig te kunnen blijven wonen en zorg om mee te doen aan de samenleving. De gemeente kijkt eerst naar wat mensen zelf kunnen en levert aanvullend maatwerk. De gemeente kan dat niet alleen, zij moet ook een beroep doen op de sociale omgeving. In laatste instantie zullen waar dat nodig is professionals worden ingezet. Zorg is daarmee een verantwoordelijkheid van ons allemaal.

Ambitie

De overheveling van taken naar de gemeenten is een belangrijk proces en strakke aanpak is vereist om dit proces in goede banen te leiden. Waar wenselijk zullen we de samenwerking met andere gemeente(n) zoeken.

Onze ambitie is een ‘betrokken samenleving’, waarin mensen voor elkaar zorgen en de gemeente waar nodig bijspringt.

De gemeente kan door het verbinden van zorg en welzijn, door gebruik te maken van de eigen kracht van mensen en van het netwerk van mensen zorg op maat leveren (‘samenwerken en verbinden’).

Niet alleen het ontvangen van zorg is belangrijk, net zo belangrijk is het om deel uit te maken van de maatschappij. Dat kan door werken, in de vorm van betaald werk, maar dat kan ook door je op een andere manier in te zetten voor je medemens. Wij willen dat de gemeente op krachtige wijze invulling geeft aan de regierol. Vooral zal er duidelijk naar de burgers gecommuniceerd moeten worden hoe de gemeente omgaat met de vele taken die ze erbij krijgt.

Mensen die de zorg het hardst nodig hebben, die in een kwetsbare situatie verkeren, moeten die zorg ook krijgen. Om dat financieel mogelijk te maken is eigenlijk een inkomensafhankelijke bijdrage nodig, onder het motto: de zwaarste lasten op de sterkste schouders.

Onze inzet voor de komende jaren

- De Partij van de Arbeid en GroenLinks willen graag één loket voor werk, inkomen en zorg.
- Goede communicatie voorkomt verkeerde verwachtingen. Wij willen duidelijkheid voor de burgers over wat men wel of niet kan verwachten van de gemeente. Door te investeren in persoonlijk contacten, door te zorgen voor korte lijnen kunnen praktische (maatwerk)oplossingen gevonden worden.
- Wij willen dat de gemeente initiatieven ondersteunt die erop gericht zijn om de samenhang binnen de gemeenschap te vergroten. Dit kunnen initiatieven van organisaties en belangenverenigingen zijn, maar ook van individuele burgers.
- Waar dat gewenst is zorgt de gemeente voor een goede begeleiding/ondersteuning van mantelzorgers/vrijwilligers.
- Wij willen dat de wijkzuster terugkeert in de Voorster samenleving.
- Wij willen dat de gemeente op de terreinen van schuldhulpverlening en armoedebestrijding samenwerking zoekt met maatschappelijke organisaties, zoals de zorg, de woningbouwstichting, de welzijnsinstellingen, de voedselbank en de kerken. Samen maken zij een plan om versnippering in de zorg en dienstverlening te verminderen/ voorkomen.
- Wij willen dat bij armoedebestrijding extra aandacht wordt besteed aan kinderen, zodat zij volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving.
- Samen met de lokale organisaties willen wij ook zoeken naar nieuwe financieringsbronnen voor de bestrijding van armoede.
- De fysieke toegankelijkheid van openbare gebouwen en openbare ruimten blijft aandachtspunt.

- Wij willen dat de gemeente zich samen met het onderwijs en maatschappelijke organisaties inzet voor het voortbestaan van maatschappelijke stages.

4. ONDERWIJS EN JEUGDZORG

Onderwijs is een belangrijk middel om op goede wijze te kunnen participeren in de samenleving.

Wij zijn er samen met anderen in geslaagd om het voortgezet onderwijs (Veluws College en AOC Oost) in Twello te behouden. Een mooi resultaat.

AOC Oost

Aan de andere kant staat de ontwikkeling van de *brede school* in Twello onder druk door het wegvallen van de woningcorporatie IJsseldal Wonen als investeerder. Met veel kinderen, jongeren en hun ouders gaat het goed. Ook dankzij de rol van sport, scouting en ander jeugdwerk. Maar er zijn soms ook kleine of grote problemen. Vanaf 2015 is de jeugdzorg een verantwoordelijkheid van de gemeente.

Ambitie

Wij steunen het ‘brede schoolconcept’, waarin wordt samengewerkt op het gebied van bijvoorbeeld sport, welzijn en cultuur. Met als resultaat: goede voor- en naschoolse opvang en onderwijs voor onze kinderen.

Wij vinden het belangrijk dat de scholen in de kernen blijven.

Vaak hebben gezinnen en jongeren te maken met meerdere vormen van hulp. Betrokken organisaties moeten gaan samenwerken en verbinden. Dit kan door verschillende regelingen bij elkaar te brengen. We benutten de eigen kracht van deze jongeren en gezinnen. Per gezin is er één gerichte aanpak. Een integrale benadering op de terreinen van WMO, Jeugdzorg maar ook passend onderwijs en werk is daarbij van groot belang en vraagt om een duidelijke regie van de gemeente.

Onze inzet voor de komende jaren

- Wij blijven inzetten op de brede school. Wij willen samenwerken in het belang van het kind.
- Wij willen behoud van het basisonderwijs in de kernen.
- Wij streven naar één loket voor werk, inkomen en zorg zodat een optimale afstemming bij de hulpverlening mogelijk is.
- Wij willen scholen en bibliotheek stimuleren tot

blijvende samenwerking, vooral ook voor het bereiken van achterstandsgroepen.

Leesbevordering blijft voor ons een doelstelling ter voorkoming van taal- en leerachterstanden.

- Wij steunen de verdere ontwikkeling van het Centrum voor jeugd en gezin en we willen dat de gemeente de samenwerking tussen aanbieders van jeugdzorg op deze wijze regisseert. Voor organisaties die niet willen samenwerken is wat ons betreft geen plek. Er komt per gezin/kind een plan van aanpak.
- Wanneer de veiligheid van kinderen in het geding is wordt zorgvuldig ingegrepen en zijn er goede opvangvoorzieningen beschikbaar.
- Wij blijven ons inzetten om alcohol- en drugsgebruik onder jongeren te verminderen. Misstanden op dit gebied moeten worden aangepakt.
- Wij zullen de kennis van de lokale partners benutten en wij zetten in op voorlichting en preventie, wij willen ontschotting, betere samenwerking en afstemming van de activiteiten van jeugdzorgaanbieders. De gemeente zal zich terdege moeten voorbereiden, met name op de terreinen van voorlichting en preventie.
- Waar dat nodig is zal de gemeente zorgen voor een goed case management, waarbij één persoon verantwoordelijk is en er heldere afspraken zijn over de coördinatie.
- Naast de inzet van vrijwilligers blijft ook ambtelijke inzet nodig voor de opvang en inburgering van in onze gemeente geplaatste asielzoekers.

5. NATUUR EN LANDSCHAP

De kwaliteit van natuur en landschap en het openbaar groen is een van de kernwaarden van de gemeente Voorst. We kennen de landgoederenzone in het zuidelijk deel, het open polderlandschap in het noordelijk deel en het uiterwaardenlandschap langs de IJssel.

De IJssel bij de Wilpse Klei, misschien wel de mooiste rivier van Nederland

Dit rijke en gevarieerde landschap is belangrijk voor de diversiteit van planten en dieren. Grondgebonden landbouw past hier goed en vervult een belangrijke rol in het open houden van het landschap.

Schaalvergroting in de melkveehouderij en de trend de koeien op stal te houden leiden doorgaans tot een

verarming van het landschap. Als gevolg van sociale en economische factoren verdwijnen boeren en treedt schaalvergroting op. Agrarische bebouwing komt leeg te staan. Voor behoud van het agrarisch erfgoed is herbesteding noodzakelijk.

Vanaf 2014 moeten boeren 30% van hun Europese inkomenssteun besteden aan vergroening. Boeren maken daarvoor zelf de plannen.

Ambitie

Wij willen het landschap als basis voor een mooie woonomgeving en de toeristische economie versterken en wij willen de grondgebonden landbouw ontwikkelingsruimte geven. Dat laatste mag evenwel niet ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteit, die wij, als het maar enigszins mogelijk is, willen versterken. Op het snijvlak van landschap, landbouw, toerisme en kleinschalige bedrijvigheid (verbrede landbouw) liggen goede kansen voor de versterking van de lokale plattelandseconomie.

Recreatie en toerisme zijn van toenemend belang voor de lokale economie. Voorst is een goed merk dat het waard is nog meer bekend te worden!

Stichting IJsselhoeven spant zich in om monumentale boerderijen te behouden en een andere functie geven. Hier zorgboerderij De Middenhof in Terwolde.

Onze inzet voor de komende jaren

- Wij zetten het functieveranderingsbeleid (hergebruik van voormalige agrarische bedrijfsgebouwen) voort. Er is daarbij sprake van een heldere en consistente lijn.
- Waar we meewerken aan schaalvergroting in de melkveehouderij vinden we dat we ter compensatie naast behoud, ook versterking van het landschap moeten vragen. Dit is ook in het belang van de agrariërs zelf. Bij deze ontwikkelingen is een integraal plan noodzakelijk.
- Waterranden zijn belangrijk voor de biodiversiteit. Daarom willen wij de goede samenwerking met het Waterschap voortzetten.
- Wij stimuleren vrijwilligersgroepen tot onderhoud en versterking van het landschap en wij begeleiden hen daarbij.
- Wij bevorderen de lokale plattelandseconomie door stimulering van ontwikkeling en verkoop van erkende streekproducten.
- Wij willen ervoor zorgen dat de Europese inkomenssteun aan boeren voor groen, zo veel

mogelijk geïnvesteerd wordt in lijn met de gemeentelijke visie op landschap en cultuurhistorie.

6. MILIEU, ENERGIE EN DUURZAAMHEID

Grondstoffen worden schaarser. Afvalscheiding wordt nog verder ontwikkeld en afval zal meer en meer grondstof worden voor nieuwe producten. Terugdringen van de CO₂-uitstoot krijgt een hoge prioriteit. Het energiegebruik zal (moeten) verminderen en alternatieve energiebronnen zullen meer worden toegepast.

Ambitie

Er is werk aan de winkel. De gemeente heeft een voorbeeldrol in de verduurzaming van de samenleving: duurzame inkoop, terugdringen van het eigen afval, hergebruik van afval, vermindering van het energiegebruik en gebruik van duurzame energiebronnen. Daarbij realiseren we ons dat een mix van bronnen, waaronder windenergie, nodig is om de milieudoelstellingen te realiseren zoals EnergieRijk Voorst die heeft geformuleerd en die wij ondersteunen. Microvergisting zal in de toekomst ook een goede bijdrage kunnen leveren aan de lokale energieopwekking.

De regio Stedendriehoek wil in 2030 een energieneutrale regio zijn. Wij ondersteunen deze ambitie. Ook heeft de gemeente een grote rol in het ondersteunen van initiatieven van (groepen) burgers en bedrijven. Dit geldt ook voor het stimuleren van scholen om aandacht aan dit thema te geven. Bewustwording ter voorkoming van afval en bevordering van afvalscheiding zal onverminderd van belang blijven.

Onze inzet voor de komende jaren

- In ons aanbestedings- en inkoopbeleid blijven wij de criteria voor duurzaam inkopen hanteren. Onderdeel van deze criteria is Fair Trade.
- Wij willen een meerjaren investeringsprogramma ontwikkelen om gemeentelijke gebouwen zo energieneutraal mogelijk te maken. De kosten daarvan verdienen zichzelf op termijn terug.
- Bij vervanging van voertuigen zal de gemeente wat ons betreft overgaan op elektrische auto's. En als dat niet kan op hybride voertuigen. Wij zullen ook bij de provincie aandringen op duurzaam busvervoer.
- De gemeente stimuleert de aanleg van laadpalen. In ieder geval zorgt zij ervoor dat bij het gemeentehuis openbare laadpalen geplaatst worden.
- Ook willen wij bijdragen aan de vermindering van gebruik van fossiele brandstoffen. Wij willen bevorderen dat het groenafval uit natuur en landschap wordt ingezet voor de productie van energie.
- Wij ondersteunen het maken van een plan voor opwekking van windenergie. Wij willen samen met ERV draagvlak verwerven bij burgers en afhankelijk van de uitkomsten daarvan keuzes maken.
- Bij realisatie van windmolens kiezen wij voor een

publiek-private samenwerkingsvorm waarbij burgers van onze gemeente ook de financiële voordelen hebben van duurzaam opgewekte energie.

- Wij willen groepen burgers faciliteren/belonen ingeval zij zorgen voor een schoon milieu in hun woonomgeving.
- Wij willen burgerinitiatieven zoals die van EnergieRijk Voorst blijven ondersteunen.
- Wij willen scholen stimuleren om blijvend, actief en concreet aandacht te schenken aan verduurzaming.

Milieustraat in Twello

- Het beleid voor vermindering van afval en afvalscheiding zetten wij voort.

7. BESTUURLIJKE SAMENWERKING

Alle gemeenten maken een uitdagende periode mee. De omgeving verandert snel. De gemeente moet bezuinigen en krijgt er tegelijkertijd nieuwe taken bij. Taken verdwijnen ook door opgelegde samenwerking. Burgers worden mondiger en vragen om betrokkenheid. Kan de gemeente de taken die zij krijgt nog wel aan? Hoe geef je vorm aan de uitvoering, zonder extra ambtenaren aan te nemen of zelfs met een krimpende organisatie?

Bij samenwerking kan het gaan om:

- samenwerking waarbij taken samen worden uitgevoerd,
- volledige samenwerking, waarbij het ambtenarenapparaat wordt samengevoegd,
- het onderbrengen van uitvoeringstaken bij een grotere gemeente, om zo de kwetsbaarheid van de dienstverlening te verkleinen.

Voorst kent drie kernkwaliteiten waarmee we ons onderscheiden. De kernkwaliteiten zijn bepalend voor de identiteit van de gemeente:

- *Het landelijke karakter.* De gemeente Voorst is een groene, landelijke en agrarische gemeente. Voorst onderscheidt zich graag als het groene hart van de Stedendriehoek. Er is aandacht voor het behoud of terugbrengen van oude landschapselementen.
- *De kwaliteit van de sociale leefomgeving.* Voorst is een sociale gemeente. Het sociale beleid van Voorst heeft een breed draagvlak onder de bevolking.

- *De kwaliteit van de fysieke leefomgeving.* Voorst is een gemeente met belangrijke cultuurhistorische kwaliteiten, in het landelijke gebied en in de dorpskernen. Deze kwaliteiten bepalen in belangrijke mate de identiteit, het karakter van de gemeente. Maar ook in nieuwe plannen toont de gemeente haar karakter. Er is een verzorgd wegennet en er is een goed en gevarieerd woningaanbod

Ambitie

De (nieuwe) gemeentelijke taken moeten zo goed mogelijk worden uitgevoerd. Dat kan hetzij zelfstandig, hetzij in samenwerking met andere gemeenten. Gelet op de grootte van de gemeente Voorst is (intensieve) samenwerking met andere gemeenten, bijvoorbeeld op het terrein van WMO, jeugdzorg en participatiewet, nodig en wenselijk. Een lappendeken van samenwerkingsverbanden moet worden vermeden. Wij willen de stedelijke gemeenten als samenwerkingspartner niet uitsluiten.

Beleidsbepaling blijft natuurlijk altijd een eigen gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Onze inzet voor de komende jaren

- Bij het zoeken van samenwerkingspartners willen we onze kernwaarden handhaven/versterken.
- Uitgangspunt bij samenwerking is: we werken samen waar het kan en waar het nuttig is en we werken niet samen waar het onze eigen identiteit verzwakt.

8. FINANCIEN

Door de financieel-economische crisis en de bezuinigingen van de landelijke overheid worden de financiële mogelijkheden van onze gemeente beperkt. De bezuinigingen die al zijn doorgevoerd hebben gelukkig een positief effect gehad op de begroting. Het gemeentelijk apparaat is de afgelopen jaren met 20% ingekrompen. De verwachting is dat voor de komende jaren nog substantiële bezuinigingen noodzakelijk zullen zijn.

De gemeente krijgt ook heel veel geld extra te besteden voor zorg, jeugdzorg en participatie. Het totale gemeentelijke budget wordt misschien wel 70 tot 80% hoger. Maar er wordt door het Rijk voor de nieuwe gemeentelijke taken (transities) minder geld beschikbaar gesteld dan er nu aan wordt besteed.

Ambitie

Wij staan voor solidair, solide en transparant financieel beleid, voor een betrouwbare gemeente, ook in moeilijke tijden.

De gemeente moet zorgen voor een gezonde en inzichtelijke financiële huishouding met een gedegen, realistische begroting, met duidelijke en afrekenbare doelen.

Hoeveel we precies extra krijgen staat nu nog niet vast, maar wij willen dat het extra geld zonder veel bureaucratische rompslomp terecht **komt** bij de mensen die het nodig hebben.

En bij lastige keuzes zullen onze uitgangspunten zoals solidariteit leidend zijn.

Onze inzet voor de komende jaren

- Wij zullen blijven zorg dragen voor een solide begroting.
- Wij zijn terughoudend met het aangaan van risico's.
- Wij verantwoorden op heldere wijze wat is bereikt en met inzet van welke middelen.
- Wij streven ernaar de (woon)lasten niet te verhogen. Maar als het niet anders kan geldt het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen.
- Wij blijven ons inzetten voor een ruimhartige toepassing van het beleid voor de minima en de mensen die daar net boven zitten en voor kwietschelding van lokale lasten voor mensen met een minimum inkomen.
- Wij zijn van oordeel dat de gedecentraliseerde taken in beginsel binnen het daarvoor beschikbare budget gerealiseerd moeten worden. En middelen die voor een doel beschikbaar zijn, dienen hieraan ook besteed te worden.
- Wij willen ook bij de nieuwe taken efficiënte processen, met een goede, sobere personele invulling.

9. ANDERE AANDACHTSPUNTEN

In de voorgaande hoofdstukken hebben wij onze visie gegeven op de belangrijkste zaken voor de komende jaren. Dat betekent niet dat andere zaken niet van belang zijn. Ook daar kunt u ons aanspreken op onze uitgangspunten: rechtvaardigheid, solidariteit, emancipatie, vrijheid met verantwoordelijkheid, democratie en duurzaamheid in al haar aspecten. Deze punten zijn leidend bij de keuzes die we maken. Een paar onderwerpen willen we hier nog kort memoreren: verkeer en vervoer, sport, mondiaal beleid en cultuur.

Verkeer en vervoer

De gemeente Voorst heeft een goede infrastructuur.

De A1 wordt verbreed in de komende raadsperiode en wij zullen alert zijn om daarmee samenhangende noodzakelijke verbeteringen in de lokale infrastructuur gerealiseerd te krijgen.

De A1

De provincie heeft een plan ontwikkeld voor de aanleg van een rondweg ten westen van het dorp Voorst.

Er bestaat een goed functionerend systeem van buurtbussen, waardoor vrijwel alle kernen van de gemeente met elkaar worden verbonden. Ze zijn, samen met de stations, een essentieel onderdeel van het openbaar vervoersysteem in de gemeente Voorst. Goed openbaar vervoer is belangrijk en wij zijn trots op de vrijwilligers die dit mogelijk maken. Wij zullen ons inzetten voor handhaving en waar mogelijk verbetering van het buurtbussysteem binnen mogelijke nieuwe ontwikkelingen. Wij zetten ons ook in voor integrale invoering van de OV chipkaart voor alle openbaar vervoer in de gemeente Voorst.

Ook het treinvervoer houdt onze aandacht. Tegen verslechtingen in de dienstregeling in deze regio zullen wij ons verzetten!

Wij streven als aandeelhouder naar een gezonde financiële exploitatie van vliegveld Teuge. Wij blijven ontwikkelingen op en nabij het vliegveld nauwlettend volgen. Bij verdere besluitvorming zullen wij bij de afweging met name letten op de aspecten geluidshinder, werkgelegenheid en recreatie.

• Sport

Deelname aan sport is belangrijk, voor iedereen. Het versterkt de sociale samenhang en is goed voor het welzijn en de gezondheid van mensen. De gemeente beschikt over voldoende sportfaciliteiten. Voorst kent veel sportverenigingen die een breed scala aan sportactiviteiten aanbieden. Maar er zijn ook signalen dat het steeds lastiger wordt vrijwilligers te krijgen en te houden. Wij vinden het belangrijk dat verenigingen, als zij dat wensen ondersteuning krijgen bij het vrijwilligersbeleid. Kinderen moeten kunnen sporten maar dat gebeurt niet altijd vanzelf. De school kan daarbij een goede rol spelen.

Vorst sportief... dat doen we samen

Waar sportcoaches actief zijn zal ervoor gezorgd moeten worden dat bij beëindiging van de werkzaamheden de activiteiten op een goede wijze zijn overgedragen. Wij onderschrijven het belang van de Stichting Leergeld en het Sportfonds voor deelname van kinderen aan sportactiviteiten.

• Mondiaal beleid

Wij vinden het van belang dat de gemeente Voorst over haar eigen grenzen heen kijkt en haar blik ook op de wereld richt. Het Mondiaal Platform verdient daarom onze blijvende steun. Het is adviesorgaan van de gemeente. Daarnaast informeert het de inwoners van Voorst en betreft hen bij duurzaamheid in al haar aspecten.

• Cultuur

In deze tijd staat cultuur sterk onder druk. Die druk zal voorlopig wel blijven. Dat betekent dat er voor de komende jaren beperkte financiële ruimte is voor "de cultuur" in de gemeente.

Tuinmanswoning van Het Schol

Tot cultuur behoort ook ons cultureel erfgoed, de huizen en gebouwen, maar ook de oude landschapselementen. Dat erfgoed rekenen wij tot de kernkwaliteiten van onze gemeente en van ons mag in ieder geval een bijzondere inzet verlangd worden voor de instandhouding van dit erfgoed.

We moeten waken voor een verdere verschraling van het culturele klimaat.

Wij dragen de amateurkunst in al haar facetten een warm hart toe.

Wij stimuleren de ontwikkeling van een toekomstbestendige bibliotheek waar ook de multimediale wereld toegankelijk wordt gemaakt.

De kernen van Voorst

Onze inzet voor de kernen

- *Wij streven naar een nog betere communicatie van de gemeente met de belangenverenigingen en de inwoners van de kernen, waarbij ook bestuurders betrokken zijn.*
- *Wij bekijken de mogelijkheden van een digitale nieuwsbrief waarmee we actief burgers informeren.*
- *Wij willen ervoor zorgen dat de burgers in een vroeg stadium bij gemeentelijke planvorming worden betrokken zodat zij een actieve inbreng kunnen hebben.*
- *Wij stimuleren een respectvolle communicatie tussen burgers en overheid. De gemeente moet soms in een afweging van belangen nee zeggen, en dat vereist ook van burgers een respectvolle houding.*
- *Voor de kernen kiezen we voor een gepast woningbouwprogramma, onze aandacht gaat vooral uit naar woningen voor jongeren en ouderen.*
- *Collectief particulier opdrachtgeverschap is een manier om woningen betaalbaar te houden.*
- *Wij willen die kernen die zich inzetten voor leefbaarheid en levendigheid ondersteunen.*
- *Voor die kernen die dat willen ondersteunen wij de aanstelling van een dorpscontactpersoon/sportcoach, naar het voorbeeld van Teuge.*
- *Wij zullen al het mogelijke doen om de scholen voor de kleine kernen te behouden.*
- *We zullen blijvend aandacht schenken aan de verkeersveiligheid in de dorpen. Met name de veiligheid bij scholen is belangrijk.*
- *Het landschap rondom de kernen heeft onze bijzondere aandacht. Leegstand in agrarische gebouwen dient voorkomen te worden en het beleid daarvoor moet worden voortgezet.*
- *Wij zullen ons samen met de bewoners inzetten voor glasvezel in de hele gemeente.*

1. **Onze inzet voor Twello**
Spoedige realisering van een autoluw centrum.
2. **Onze inzet voor Terwolde**
Woningbouw bij Dorpszicht gaat door ten koste van locatie Rozendaalseweg.
3. **Onze inzet voor Nijbroek**
Collectief particulier opdrachtgeverschap voor startende jongeren
4. **Onze inzet voor De Vecht**
Restauratie en herbestemming Molenstomp met molenaarswoning.
5. **Onze inzet voor Teuge**
Wij zetten ons in voor de leefbaarheid, voor het behoud van de dorpscontactfunctionaris ter bevordering van een actieve participatie van burgers.
6. **Onze inzet voor Steenkamer**
Aandacht voor het behoud van het kleinschalig cultuurhistorisch karakter door vermijding van grote gebouwen.
7. **Onze inzet voor Wilp-Achterhoek**
Verbetering leefklimaat, vermindering overlast veevoederbedrijf, VAR en A1, en woningbouw zijn essentieel voor de leefbaarheid van het dorp.
8. **Onze inzet voor Posterink**
Snelle uitvoering van de geplande woningbouw.
9. **Onze inzet voor Wilp**
Dorpsstraat beter inrichten als 30 km zone.
10. **Onze inzet voor Bussloo**
Voortvarende aanpak van de functieverandering op landgoed De Poll.
11. **Onze inzet voor Voorst**
Een aantrekkelijk en realistisch plan voor de herinrichting van de Rijksstraatweg door het dorp.
12. **Onze inzet voor Klarenbeek**
Spoedige realisering van het multifunctioneel centrum en ouderenhuisvesting.